

Perez proti Francii [velký senát] – č. 47287/99
Rozsudek ze dne 12. 2. 2004 [velký senát]

Článek 6

Trestní řízení

Článek 6-1

Občanská práva nebo závazky

Použitelnost článku 6 na trestní oznámení spojená s občanskoprávním nárokem: **článek 6 se použije**

Skutkový stav – Stížnost se týkala trestního řízení ve věci napadení, k němuž se stěžovatelka připojila jako poškozená. Když bylo trestní řízení zastaveno, stěžovatelka se proti tomu odvolala. Odbor pro obžaloby, který případ řešil, její odvolání odmítl z důvodu zmeškání zákonné lhůty pro jeho podání. Kasační soud stěžovatelčino dovolání zamítl.

Právní posouzení – Soud hodlal zaujmout nový přístup k použitelnosti článku 6 odst. 1 na připojení se k trestnímu řízení spojené s uplatněním občanskoprávního nároku. Pokud šlo o uplatňování nároků poškozených před francouzskými trestními osudy, Soud považoval za nezbytné prozkoumat vnitrostátní právní úpravu této otázky. Podle francouzského práva bylo uplatnění občanskoprávního nároku poškozeným považováno za občanskoprávní žalobu na náhradu škody způsobené trestným činem. Mělo-li připojení se k trestnímu řízení poškozeným tentýž efekt jako podání občanskoprávní žaloby na náhradu škody, nebylo podstatné, zda poškozený případně opomenul formálně uplatnit nárok na náhradu škody: získáním postavení poškozeného dávají oběti najevo, že považují za významné nejen trestní odsouzení pachatele, ale též získání finančního odškodnění za utrpěnou újmu. V každém případě bylo představitelné, že by článek 6 mohl být použitelný i v případě, že nárok na finanční náhradu nebyl uplatněn: postačovalo, aby byl výsledek řízení rozhodující pro dotčené „občanské právo“. Podle francouzského práva bylo řízení, v němž někdo tvrdil, že je obětí trestného činu, rozhodující pro jeho „občanská práva“ od okamžiku, kdy se k tomuto řízení připojil jako poškozený. Článek 6 byl použitelný i na řízení, v nichž se poškozený připojil k řízení již ve stádiu samotného předběžného šetření a dokonce i tehdy, pokud probíhalo nebo mělo být zahájeno řízení u civilních soudů. Dokonce i v případech, kdy se v řízení u trestních soudů rozhodovalo pouze o trestním obvinění, rozhodujícím faktorem pro použitelnost článku 6 odst. 1 bylo, zda od okamžiku připojení se stěžovatele coby poškozeného až do skončení tohoto trestního řízení zůstala občanskoprávní složka úzce spojená s průběhem trestního řízení, jinými slovy, zda trestní řízení mělo na tuto občanskoprávní složku vliv. *A fortiori*, článek 6 se musí použít na řízení, v němž se rozhoduje o trestním obvinění i občanskoprávní složce věci. Použitelnost článku 6 však má své meze. Úmluva nepřiznává žádné právo na „soukromou odplatu“, jehož se dožadovala stěžovatelka, ani na *actio popularis*. Právo nechat stíhat nebo odsoudit jinou osobu za trestný čin proto nemůže být uplatňováno nezávisle: je neoddělitelné od výkonu práva poškozeného vést občanskoprávní řízení podle vnitrostátního práva, byť i jen za účelem získání symbolické náhrady nebo ochrany takového občanského práva, jakým je například právo na „dobrou pověst“. Případné vzdání se tohoto práva musí být jednoznačně prokázáno. Soud dospěl k závěru, že trestní oznámení poškozeného spadá do působnosti článku 6 odst. 1, s výjimkou

výše uvedených případů. V projednávané věci se stěžovatelka připojila k trestnímu řízení v průběhu trestního vyšetřování, využila svého práva uplatnit nárok na náhradu škody způsobené trestným činem, jehož byla údajně obětí, a tohoto práva se nevzdala. Řízení proto spadalo do působnosti článku 6. Pokud šlo o odůvodněnost stížnosti, Soud byl toho názoru, že k porušení práva na spravedlivé řízení nedošlo.

Závěr: nedošlo k porušení (jednomyslně).